

2022-01-25 Paikkaryhmän kokous

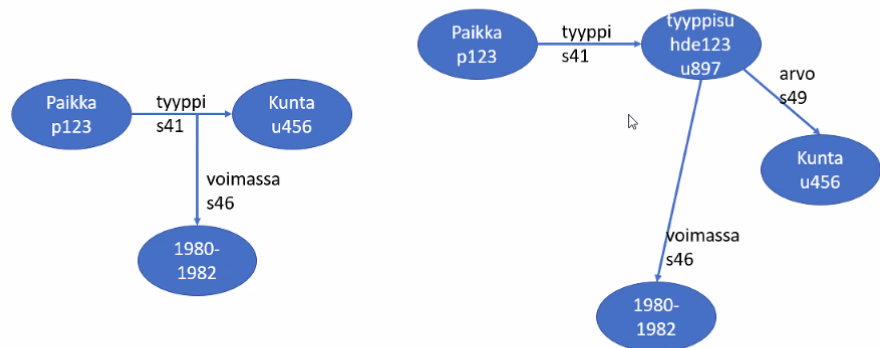
Paikka: videokokous

Läsnä:

- Matias Frosterus (pj.)
- Okko Vainonen (siht.)
- Mirja Anttila (Kansalliskirjasto)
- Jarmo Saarikko (Kansalliskirjasto)
- Kenneth Ahlfors (Kansallisarkisto)
- Marja-Liisa Seppälä (Kansalliskirjasto)
- Marjanna Kaate (Museovirasto)
- Mikko Nykänen (Postimuseo)
- Susanna Eklund (Kansalliskirjasto)
- Serafia Kari (Kansalliskirjasto)
- Susanna Änäs (Avoin GLAM)
- Hannu Häkkinen (Museovirasto)
- Miia Herrala, Kansallisarkisto
- Nina Repo, Kansallismuseo
- Sampsa Heinonen, Museoliitto

Poissa:

- Mikko Lappalainen (Kansalliskirjasto)
-
- Agenda
 - Paikan tietomalli
 - Suunnittelun mallin toteuttaminen Fintoon haastavaa
 - Matias esitteli RDF:n teknistä puolta:

-
- vasemman puolinen kuva nykyisin teknisesti mahdollisesti toteuttaa (mutta ei kuvassa näkyvää aikamäärettä), oikeanpuolinen mahdollinen RDF:ssä, mutta ei Fintossa (vielä ainakaan)
- Jos halutaan lisätä esim. aikamääre: tyyppisuhde anonyymi node, jolla ei nimeä
- tällainen rakenne toteutettu SKOS XL:ssä, mutta vain labelleille/nimille ei muille ominaisuuksille, joita tarvittaisiin paikan tietomalliehdotuksessa
- suoritustehokin haastavaa Finton kannalta, kyselyt monimutkaisempia
- Wikibase tukee tämän tyyppistä ratkaisua hyvin, mutta ei muut sanastoeditorit (vain SKOS XL -tuki niissä)
- polygoni on joka tapauksessa oma olentonsa ja siihen voisi liittää aikamääreitä, tosin ei Fintossa näkyvästi
- Vaihtoehdot:
 - karsitaan tietomallia, niin että menee Fintoon
 - käytetään Wikibasea monimutkaisempaa mallia varten näyttökerroskin Wikibase?
 - konvertoidaan tyhmennetty versio
 - olisi ainoa ontologia, joka ei Fintossa uudet rajapintaintegraatiot
- Susanna E.: Finnan käyttötarpeet:
 1. paikannimien kieliversiot
 2. historiallisen paikan käyttöön pitäisi pyrkiä kuvailussa: nykykartat ja vanhat paikat eivät mene yksiin yhteys näiden välille saatava
 3. aineiston suosittelu ja löydettävyyys: esim. Malmi (kylänä aikoinaan osa Helsingin pitäjää nykyisin osa Helsingin kaupunkia) = Nykysoitteella hakiessa myös vanhalla osoitteella/paikannimellä kuvailtu aineisto löytyy myös
 4. Hakusuositukset, esim jos käyttäjä etsii nykypaikasta aineistoa ajankohdalta, jolloin paikan nyky nimi ei vielä ollut olemassa. Esim Vantaalta tai Helsingistä keskiaikaista aineistoa (paikkana oli silloin Helsingin pitäjää)
- Jarmo S.: tarpeet kartoitettava, jos tarve olemassa ja Fintolla ei pysty tekemään, niin etsittävä muita ratkaisua
 - paikat, nimet ja sijainnit oltava datassa
- Susanna Ä.:

- ratkaisun viipyessä tieto suoraan Wikidataan
 - Kenneth A.:
 - ei annetaan tekniikan rajoittaa vaan luodaan tiekartta: Finton kehittäminen tai Wikibase tietyn aikavälin päästä
 - Mirja A.:
 - kirjataan konkreettiset asiat, mitkä pitää ratkaista. Olisiko pienempiä toimenpiteitä, joilla päästään haluttuun tulokseen?
 - Hannu H.:
 - mallien väliset erot helpompi hahmottaa käytännön esimerkkien kautta
 - kuvailussa käytetään valokuvan kuvausajan paikkatietoa
 - kansainvälinen ja historiallinen ulottuvuus tarvittaisiin, muuten Maanmittauslaitoksen nykyiset kuntatiedotkin riittäisivät
 - Matias F.:
 - otetaan Finnan käyttötarpeet, otettaisiin esimerkitapaus (esim. Malmi), mietitään miltä näyttäisi käyttötapauksessa, miten tietomallin pitäisi vastata siihen, miten eri tietomallit vastaisivat?
 - paikkatietoprojektissa tutkitaan polygoniasiaa: polygonit saataisiin Fintoon ja/tai Wikibaseen
- Aikamääreiden lisääminen labelien ulkopuolelle ei helppoa
 - Poikkeuksena polygonit, jotka "luonnostaan" omia käsitteitään
- Viittauskohteet myös haastavia mallintaa sujuvasti Fintoon
 - Mikäli "kautta aikojen"-tyyppiset paikat koetaan välttämättömiksi, yksi mahdollisuus on muodostaa looginen unioni (koostekäsite) paikan eri ajallisista "komponenteista"
 - Vastaa [SAPOn](#) mallia
 - ONKissa YSO, jos oli kooste-käsitteitä
 - esim. lapset-koostekäsite <http://onki.fi/fi/browser/overview/ys0#/www.ys0.fi/onto/ys0/p12262>, joka koostaa (muodostaa unionin) 3 eri käsitettä, joista yksi on lapset (perheenjäsenet)
 - Hankala hierarkian kannalta
 - SAPOn mallissa olisi paikannimien suhde koostekäsitteeseen + koostekäsitteiden hierarkia muihin koostekäsitteisiin, joka olisi erilainen eri aikakausina
 - historiallinen yläkäsite aikonaan ehdotuksena: voiko tämän toteuttaa nykyisellä käyttöalustalla?
 - ei voitaisi lisätä suoraan vuosilukua
 - jos suhteet ilman aikamääreitä, niin voisi olla historialliset versiot
 - SISKUn kokouksessa jonkunlaiseksi lopputulemaksi
 - jos "kautta aikain" ja muita ajallisesti rajallisia, niin kirjastokenttä alkaisi todennäköisesti käyttää "kautta aikain" -vaihtoehtoa kuvailussa
 - Toisaalta "kautta aikojen" voisi myös olla oma itsenäinen käsitteensä, mutta tällöin toisteisuutta on vielä enemmän
 - Mikä koostekäsitteelle nimeksi?
 - ehdotukset: paikkakunta, alue, maa
 - SISKUn kokouksessa alue katsottiin ongelmalliseksi
- Wikibasen käyttäminen paikkojen editoimiseen ja jakeluun mahdollista
 - Ongelmana integraatiot muihin järjestelmiin ja palvelun ylläpito irrallaan Fintosta
- Miten edetään?
 - kartoitetaan mitä halutaan + miten toteutetaan: käyttöskenaarioiden kirjaaminen näiden vaikutus tietomallin rakenteeseen + koostekäsiteasiaan
 - kun skenaariot koottu, ilmoitetaan muille
 - polygonien tutkiminen: polygonituki tarvitaan
 - osoitetiedot mukaan?
 - digital humanities: joukkustushankkeissa Wikidata parempi, ylläpito itsellä vai oma resurssinaan
 - Openstreetmapiin koodataan Wikidata-id. YSO-id:itä OpenStreetMapiin.
 - https://wiki.openstreetmap.org/wiki/Open_Historical_Map historiallinen projekti käynnistynyt jo vuonna 2013
 - <https://wikidocumentaries-demo.wmflabs.org/Q204382?language=fi>
 - rakennukset ja kadut yms. mukaan?
 - kylätasolle pääsemisestä puhuttu, mutta ei tavoitteena ainakaan vielä
 - Rakennusperintöportaali: <https://www.tuuma.net/linkit>
 - Muinaisjäännös ja rakennustieto Finnaan mahdollisesti tulevaisuudessa
 - Wikidataan tuotu kaikki museoviraston rakennukset, muinaismuistot (koordinaatit ja tunnukset saatavilla + MML:n tunnukset)